

Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky		
Bojový řád jednotek požární ochrany – taktické postupy zásahu		
Název: Odstraňování následků dopravních nehod na pozemních komunikacích	Metodický list číslo	4 D
	Vydáno dne: 22. prosince 2004	Stran: 2

I.

Charakteristika

- 1) Následkem dopravních nehod vznikají situace, které ohrožují plynulost a bezpečnost silničního provozu nebo ohrožují životní prostředí. Zpravidla se jedná o ohrožení způsobené
 - a) překážkami silničního provozu, např. havarovanými vozidly, převáženým nákladem, nebo poškozeným dopravním značením a zařízením, která zasahují do komunikace,
 - b) dopravními omezeními vznikajícími i v důsledku omezení sjízdnosti komunikace, způsobené uniklými provozními kapalinami, nebo přepravovanými látkami nebo jiným nákladem.
- 2) *Závadou ve sjízdnosti se rozumí taková změna ve sjízdnosti dálnice, silnice nebo místní komunikace, kterou nemůže řidič vozidla předvídat při pohybu vozidla přizpůsobeném stavebnímu stavu a dopravně technickému stavu těchto pozemních komunikací a povětrnostním situacím a jejich důsledkům¹.*
- 3) *Při znečištění dálnice, silnice nebo místní komunikace, které způsobí nebo může způsobit závady ve sjízdnosti nebo schůdnosti, musí ten, kdo znečištění způsobil, je bez průtahů odstranit a uvést tuto pozemní komunikaci do původního stavu; nestane-li se tak, je povinen uhradit vlastníkovvi této pozemní komunikace náklady spojené s odstraněním znečištění a s uvedením pozemní komunikace do původního stavu. Tím nejsou dotčeny zvláštní předpisy upravující nakládání s nebezpečnými věcmi².*
- 4) *Při poškození dálnice, silnice nebo místní komunikace, které způsobí nebo může způsobit závadu ve sjízdnosti nebo schůdnosti anebo ohrozit bezpečnost silničního provozu podle zvláštního předpisu, musí ten, kdo poškození způsobil, tuto skutečnost neprodleně oznámit vlastníkovvi pozemní komunikace a uhradit mu náklady spojené s odstraněním poškození a s uvedením pozemní komunikace do původního stavu; může se též s vlastníkem pozemní komunikace dohodnout, že poškození odstraní sám³.*
- 5) *Pokud závadu ve sjízdnosti nebo schůdnosti pozemní komunikace nelze neprodleně odstranit, je ten, komu povinnost k odstranění znečištění, popřípadě k úhradě nákladů na odstranění poškození náleží, povinen místo alespoň provizorním způsobem neprodleně označit a závadu oznámit vlastníkovvi pozemní komunikace⁴.*
- 6) *V případě nebezpečí z prodlení (živelní pohromy, dopravní nehody, zřícení nebo poškození objektů) musí příslušnou část pozemní komunikace neprodleně uzavřít*

¹ § 26 odst. 6 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

² § 28 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb.

³ § 28 odst. 2 zákona č. 13/1997 Sb.

⁴ § 28 odst. 3 zákona č. 13/1997 Sb.

a označit alespoň provizorním způsobem její vlastníka ⁵. Vlastníka může zastupovat správce komunikace.

- 7) Jednotky provádí odstraňování následků dopravních nehod pouze tehdy, jestliže je ohroženo zdraví, životy osob, zvířat nebo životní prostředí, nebo při provádění odstraňování následků nehody hrozí riziko vzniku požáru, výbuchu nebo úniku nebezpečných látek nebo jiné ohrožení a je nutné provádět záchranné práce.
- 8) Jednotky mohou na základě smluvního vztahu ⁶ s vlastníkem nebo správcem komunikace nebo s tím, kdo havárii způsobil ⁷, provádět likvidační práce spojené s odstraňováním drobných úniků provozních látek, nebo znečištění komunikací. V rámci IZS lze k likvidačním pracím použít i jiné složky než jednotky, organizace poskytující služby v silničním provozu nebo využít institutu o osobní nebo věcné pomoci ve smyslu právních předpisů.
- 9) ***Je-li překážkou provozu na pozemní komunikaci vozidlo, rozhoduje o jeho odstranění policista nebo strážník obecní policie; vozidlo se odstraní na náklad jeho provozovatele*** ⁸.

II.

Postup činností

- 10) Obecné činnosti
 - a) odstranění následků dopravní nehody se provádí až po provedení záchranných prací,
 - b) velitel zásahu prostřednictvím Policie ČR nebo vlastníka komunikace zajistí před prováděním odstraňování následků dopravní nehody uzavření místa zásahu, nebo omezení dopravy tak, aby nebyly zasahující jednotky ohroženy okolní dopravou.
- 11) Při odstraňování následků dopravní nehody je vhodné zajistit přítomnost vlastníka nebo provozovatele dopravního prostředku nebo nákladu, se kterým se konzultuje postup pro provedení odstranění následků dopravní nehody, mající charakter likvidačních prací. Velitel zásahu upozorní vlastníka nebo provozovatele na možnost vzniku dalších škod zásahem. Toto upozornění je vhodné vyhotovit v písemné podobě včetně souhlasu vlastníka nebo provozovatele s navrhovaným postupem.

III.

Očekávané zvláštnosti

- 12) Při odstraňování následků dopravních nehod na pozemních komunikacích je nutné počítat zejména s následujícími komplikacemi:
 - a) déle trvající zásah,
 - b) nejasné vlastnické vztahy (komunikace, vozidlo, náklad apod.),
 - c) poškozené konstrukční a nosné prvky vozidel,
 - d) při manipulaci s havarovaným vozidlem může dojít k následnému úniku provozních náplní vozidla, případně nákladu,
 - e) nutnost manipulace s nákladem a zajištění jeho ostrahy, prostřednictvím Policie ČR,
 - f) další péče o oběti dopravních nehod.

⁵ § 24 odst. 8 zákona č. 13/1997 Sb.

⁶ § 97 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.

⁷ Např. § 24 odst. 2 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb.

⁸ § 45 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb.